

Område Kultur
Jimmy Eriksson
Tfn: 063-14 76 99
E-post: jimmy.eriksson@jll.se

2010-03-15

LS/1011/2007

Missivskrivelse: Beslutsunderlag- Kulturpolicy för Jämtlands län

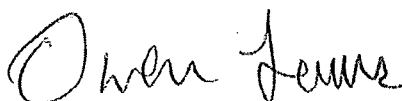
År 2002 antogs det övergripande styrdokumentet, Kulturprogram för Jämtlands län, av samtliga kommuner i länet. *Beredningen för folkhälsa, livsmiljö och kultur* har från landstingsfullmäktige (LS/1011/2007) fått uppdraget att revidera programmet i samverkan med Kultur Z och Länskulturen. Under 2009 gick den reviderade utgåvan av kulturprogrammet på remiss till samtliga kommuner. Remissvar inkom från Östersund, Strömsund, Åre, Krokom, Härjedalen och Bräcke. Remissutgåvan har även varit synlig på Länskulturens hemsida vilket resulterade i yttranden från den regionala hembygdsrörelsen, Heimbygda samt Jamtli

I slutversionen har hänsyn tagits till alla yttranden samt till den nationella Kulturutredningens slutbetänkande. Det nya programmet ska snarare betraktas som en policy än som ett program. Skälet är att den drar upp riktlinjer för kulturpolitiken i Jämtlands län som bör vara vägledande för lokala och regionala handlings- och verksamhetsplaner på kulturområdet. Policyn innehåller inriktningsmål för länets kulturpolitik och ska årligen följas upp av Kultur Z. Regionala Rådet har informerats om de viktigaste förändringarna i policyn och *Beredningen för folkhälsa, livsmiljö och kultur* samt Kultur Z har fastställt beslutsunderlag. Beslutsprocess enligt nedanstående tidplan:

3 feb	Beredningen fastställer reviderad remissutgåva och lämnar öppet för Kultur-Z att göra sista minuten-ändringar
15 feb	Kultur-Z fastställer beslutsunderlag
16 mars	Utskick med missivskrivelse för beslut i samtliga kommunfullmäktige
1-2 juni	Landstingsstyrelsen beslutar
22-23 juni	Landstingsfullmäktige beslutar

Lena Bäckelin
ordförande
KulturZ

Owen Laws
ordförande
Beredningen för folkhälsa, livsmiljö o kultur

KULTURPOLICY FÖR JÄMTLANDS LÄN

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och motiv	s.2
1.1	Varför en kulturpolicy	s.2
1.2	Vision och mål för kulturpolicyn	s.3
1.3	Länets kulturella resurser	s.3
1.4	Våra kulturvanor	s.4
1.5	Nuvarande situation och framtid	s.4
<hr/>		
2	Inriktningsmål	s.6
2.1	Livskvalitet	s.6
2.2	Förnyelse	s.7
3	Ansvar	s.8
3.1	Det lokala ansvaret	s.8
3.2	Det regionala ansvaret	s.8
3.3	Det gemensamma ansvaret	s.8
3.4	Det nationella ansvaret samt EU	s.9
4	Strategi	s.9
4.1	Samverkan	s.9
4.2	Kompetensutveckling	s.11
4.3	Kultur och näringsliv	s.11
5	Uppföljning	s.12

1 Bakgrund och motiv

1.1 Varför en kulturpolicy?

Ett mångkulturellt och vidsynt samhälle är en tillgång och skapar en bas för individuellt välbefinnande. Individer och företag söker sig till platser som kan erbjuda en god livsmiljö och erbjuda individen att förverkliga sina drömmar. Forskning visar att städer och regioner behöver specifika förutsättningar för att locka till sig kreativa människor och företag. Den kulturella miljön kan vara avgörande för att skapa ett gott samhälle byggt på tolerans och delaktighet, vilket i sig är bästa grunden för hållbar utveckling och ekonomisk framgång. Kulturlivet kan ytterst vara en fråga om överlevnad för orter, städer och regioner.

Konsten och kulturarvet i alla dess uttrycksformer är kulturpolitikens kärna. Vi har en tilltro till kulturens förmåga att utveckla både oss själva och samhället. Bilder, berättelser, musik och dans har följt mänskligheten från dess äldsta tid. Vi lyssnar, ser, känner och reagerar på alla de impulser vi får från texter, sånger, filmer, bilder, teater, dans och så vidare. I oss alla finns lusten att möta det andra skapat och att själva skapa samt uttrycka och gestalta känslor och tankar. Mediernas kultur kan aldrig ersätta det egna skapandet eller de arrangemang som sker lokalt och regionalt.

Kulturlivet ska vara inkluderande, vilket har betydelse för vår socialisering och därmed för demokratin och samhällsklimatet. I de konstnärliga strävandena finns driften att söka det som inte alltid enkelt kan uttryckas eller gestaltas. I mötet mellan publiken och iscensättningarna definieras begreppet kvalitet. Genom konsten kan vi få syn på oss själva och det samhälle vi lever i. Genom konsten kan vi utmana, forma och arbeta för förändringar.

En kulturpolicy kan ses som en "kompetenspolicy". Att fler människor blir kulturaktiva och ökar sin kulturella kompetens är ett instrument för att nå ökad livskvalitet och folkhälsa, förnyelse, hållbar tillväxt och konkurrenskraft. En bredare kulturdefinition öppnar för ny och oprövad samverkan och bidrar till samhällsutvecklingen. Att själv kunna skapa och att ha möjlighet att välja sin kultur är två viktiga mål i kulturpolicyn. Att stärka besöksnäringen och bidra till att människor flyttar till länet ett annat. Framst kanske vi behöver kulturen till att trivas där vi bor och verkar. För att känna att vår region är en expansiv och spännande del av världen.

Det är många faktorer som avgör hur Jämtlands län utvecklas. Ett rikt kulturliv kan på ett avgörande sätt bidra till att stärka länets attraktionskraft som har betydelse såväl i rekryteringssammanhang, som för bilden och känslan av länet som ett gott val för boende. En länsövergripande kulturpolicy skapar gynnsamma förutsättningar i arbete mot gemensamt mål om en livskraftig region där alla har tillgång till kulturella upplevelser och möjlighet att själva skapa och uttrycka sig.

1.2 Vision och mål för kulturpolicyn

Kulturpolicyn är ett övergripande dokument som anger i vilken riktning länets samverkansorgan Kultur Z, länets 8 kommuner och landsting vill utveckla länet inom kulturområdet. Policyn samspelar med den regionala utvecklingsstrategin, RUS, Landstingsplanen, den nationella kulturpolitiken samt de kulturpolitiska satsningarna inom det som kallas EU 2020 och har följande vision och övergripande mål:

Jämtlands län är en livskraftig region, där kulturen är en drivkraft för utveckling och hållbar tillväxt och där alla har tillgång till kulturella upplevelser och möjlighet att själva skapa och uttrycka sig.

- Skapa en förankrad kulturpolitik med bredd och spets som utgår från ökad samverkan på kulturområdet och mellan olika politikområden.
- Utveckla ett hållbart kreativt kulturklimat med innovationskraft och öppenhet genom interkulturell dialog och social inkludering.
- Bidra till en positiv livsmiljö som är hälsofrämjande och attraherar människor att bo kvar och flytta in.
- Bidra till att fler människor blir kulturaktiva och ökar sin egen och regionens kulturella kompetens - *det livslånga lärandet*.
- Stärka det regionala varumärket och bidra till hållbar tillväxt och ökad konkurrenskraft.

1.3 Länets kulturella resurser

Det är viktigare att lyfta fram länets kulturella resurser än att formulera ett kulturbegrepp. Resurserna är råmaterial till kulturell handling och kulturell utveckling. Hit hör till exempel:

- Konsterna och medierna
- Underhållning och nöjen
- Kulturarvet (seder och bruk, lämningar från det förflutna, berättelser)
- Natur och kulturlandskapet
- Arkitektur och bebyggelse
- Lokala kulturprodukter, konst, musik, slöjd, film, design, mat mm
- Ungdomskulturer
- Etniska minoriteters kultur
- Den samiska kulturen
- Föreningslivet
- Besöksmål och mötesplatser
- Bilden av länet som det framträder i berättelser, historia, musik, turistguider och medier

- De kommunikationer och rörelsemönster som krävs för deltagande i kulturella aktiviteter

Kulturutveckling kan ske genom ökad samverkan mellan arrangerande föreningar, amatörverksamhetens nätverk, kulturarvets väv av hembygdsföreningar, arkiv och samlingar, de professionella institutionerna och de fria konstnärerna. Kulturen är en del av det sociala livet, med de konstnärliga uttrycksformerna och mötesplatserna som centrum.

1.4 Våra kulturvanor

Den gemensamma kulturen finner vi i massmedierna och kulturindustrin. Under senare år har den mediebaserade, kommersiella kulturmarknaden expanderat inte minst genom ökat Internetanvändande. I Europa omsatte den kreativa sektorn mellan 1999 och 2003 mer än bilindustrin och tillväxten var 10-15 % högre än för Europas ekonomi i övrigt.

Nationella studier visar att ungefär en femtedel av befolkningen är mycket aktiv i kulturlivet och utgör kärnan i kulturpubliken med en bred repertoar av olika intressen. I denna grupp finns en överrepresentation av kvinnor med hög utbildning. I andra änden finns en grupp som omfattar ungefär tio procent av befolkningen. Den gruppen deltar sällan eller aldrig i något av det som erbjuds. I denna grupp dominerar de mycket gamla samt äldre och lågutbildade män. Att nå denna målgrupp är en spännande utmaning för länets kulturinstitutioner och föreningsliv inte minst ur ett folkhälsoperspektiv.

Hur ser barnens och de ungas kulturvanor ut? Medierna dominerar ungdomskulturen, där Internet är ett viktigt redskap för att kommunicera men också för nerladdning av kulturprodukter och för eget skapande. Barn och unga är flitiga utövare av kultur. Bostadsort, tillgång till mötesplatser och föräldrars utbildning och inkomst påverkar barns tillgång till kultur. Länets föreningsliv, kulturinstitutioner, bibliotek och kommunala kulturskolor har en viktig uppgift att fylla för barn och ungdomars engagemang, lärande och växande. Skapande skola ger möjlighet för fler unga att kunna delta och vara kulturaktiva.

Genom länets särskilda geografi och befolkningsstruktur, blir det viktigt att prioritera tillgång till kulturupplevelser och aktiviteter i hela länet. Jämtlands län har flest samlingslokaler per invånare i landet som fungerar som mötesplatser och lokala kulturhus. Genom ökad samverkan mellan kulturaktörer och länets kommuner kan vi åstadkomma regional dynamik på kulturområdet.

1.5 Nuvarande situation och framtid

Länets utveckling – Kultur för en attraktiv region?

Kultur och kulturella uttryck är grundläggande mänskliga behov och kulturen har ett egenvärde. Till det ska läggas att kulturpolitiken ska främja allas möjlighet att delta i kulturlivet. Kulturen bidrar till att utveckla befolkningens kompetens,

livskvalitet och välbefinnande, och anses därmed vara hälsofrämjande. Vi vet också att ett rikt kultur- och fritidsutbud stärker en regions attraktionskraft, bidrar till inflyttning och etablering av företag. Nya mötesplatser och arenor för kulturaktiviteter blir viktiga för att stimulera växtkraft i länets framtida näringsliv. En växtkraft som ligger i människors förmåga att utveckla kunskap och tjänster, genom att bryta gränser och samverka.

Den historiska kunskapen är betydelsefull för samhällets utveckling. I Jämtlands län finns starka regionala traditioner inom en rad områden, där länet har en särskild profil kopplad till kulturarvet. I kulturlandskapet finns historiskt värdefull bebyggelse på flera platser och en rik kunskapstradition som förvaltas och utvecklas genom exempelvis en stark hembygdsrörelse. Den samiska kulturen med det sydsamiska språket, är i hög grad levande och bidrar till våra samlade kulturella tillgångar och länets kulturtradition. Jämtli tillsammans med förenings- och landsarkiv utgör en stark regional aktör samt europeisk förebild för kunskapsproduktion och kulturarvspedagogik. Att hålla det immateriella kulturarvet, till exempel traditioner och berättande, levande är väsentligt.

Ett rikt förenings- och organisationsliv är andra kulturella tillgångar där en aktiv amatörverksamhet finns på flera områden och skapar lokalt engagemang i hela länet, exempelvis i bygdespel. Länet har starka musiktraditioner där musikföreningar, dans- och ungdomsgrupper, körer och lokala band, visar att intresset är stort. Bildkonstområdet har många aktiva utövare och konstarenor som är betydelsefulla för innovation och utveckling av konst och kulturlivet. Ungdomar uttrycker sig gärna över konstgränserna genom film, musik, teater, akrobatik, konst, litteratur, design och slöjd. Kulturskolorna är betydelsefulla för ungdomars eget skapande och för det lokala kulturlivet. Även biblioteken som folkbildande mötesplatser är viktiga kulturnav för lokalsamhället och där har länsbiblioteket en aktiv samordnande roll.

Den pågående förändringen i samhället är synbar bland annat genom tillkomsten av nya kunskapsföretag och näringar inom kultursektorn. Den kommersiella marknadens uttryck blir alltmer sammanflätad med det egna skapandet och den egna livsstilen och ger nya förutsättningar för den regionala kulturpolitiken. En viktig uppgift ligger i att se detta kulturlandskap som en del av den samlade kulturutvecklingen, där det finns goda förutsättningar för ökat entreprenörskap, företagande och en god livsmiljö.

En kartläggning av behov och utvecklingsmöjligheter för kultur i länet har genomförts under rubriken "Kulturcampus- en arena för regional utveckling och attraktionskraft". Den föreslagna länsövergripande modellen syftar till utveckling av kulturlivet genom ökad samverkan och omvärldsbevakning. Utbildning och forskning i mötet mellan kreatörer, akademi, näringsliv och offentlig sektor är en väsentlig del av kultursektorns möjligheter till utveckling.

Det mångkulturella samhället

Social inkludering innefattar allas rätt till att kunna få del av och vara delaktig i länets kulturliv. Ett mångkulturellt samhälle ska eftersträvas och ses som en tillgång för länet. Arbetet blir framgångsrikt om vi kan utveckla och finna former för samarbete mellan den offentliga sektorn – kommunerna och regionen – de privata företagen och föreningslivet. Kunskaper om tradition, arv och historia måste balanseras av kulturinsatser som stimulerar eget skapande, omvärldsorientering och förnyelse. Den regionala profilen kan utvecklas genom ökad mångfald och vidgade perspektiv.

Länet har av tradition varit öppet för impulser utifrån. En stark anknytning till Norge, främst Trøndelag, har bidragit. Mittnordenkommittén har banat väg för ett långvarigt samarbete på kulturområdet, där en gemensam kulturplan lyfter fram kulturen som verktyg och drivkraft för samhällsutveckling i Mittnorden. Länets kulturinstitutioner har även på senare tid varit framgångsrika att, genom internationell samverkan och interkulturell dialog, finna nya utvecklingsmöjligheter, bland annat genom Interregprogrammet, EARLALL, AER och Observatory Pascal.

Med en ny regionindelning är det särskilt viktigt att se över kulturområdet avseende geografiskt jämlik fördelning, kulturell mångfald och vidgad delaktighet i kulturlivet.

2 Inriktningsmål

Genom ett rikt kulturliv och kvalificerade kulturella mötesplatser ska kulturpolitiken främja allas möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande där kreativitet och mångfald ska prägla samhällets utveckling. Som påbyggnad på de nationella målen finns därför två inriktningsmål:

- **Livskvalitet**
- **Förnyelse**

2.1 Livskvalitet

Genom att se medborgarnas livskvalitet som ett mål för kulturpolitiken betonas samspelet mellan kulturen och livet som helhet. Livskvalitet som kulturpolitiskt mål handlar om delaktighet, både tillgången till konstnärliga och andra kulturella uttryck och upplevelser, samt möjligheten att själv kunna skapa och uttrycka sig genom bild, ton, ord, dans, drama med flera kulturformer.

Här ingår också allas möjlighet att med självförtroende kunna påverka och delta i demokratiutvecklingen utifrån individuella förutsättningar. Detta kan uttryckas i några kärnsatser:

- Alla ska ha möjlighet att uppleva en mångfald av konstnärliga och kulturella yttringar.
- Alla ska ha möjlighet att själva skapa och uttrycka sig konstnärligt.
- Alla ska ha möjlighet att välja sin kultur.
- Kulturen ska utgöra en aktiv del i länets demokratiutveckling.
- Kulturen ska bidra till att människor flyttar till länet och att medborgarna upplever sig ha en god livskvalitet och en positiv livsmiljö.

2.2 Förnyelse

Kulturen ses idag som en självklar kraft för regional attraktionskraft, utveckling och hållbar tillväxt. Nya kulturverksamheter, mötesplatser och investeringar bidrar till förnyelse av kulturlivet med människan i centrum. Behov av kompetensutveckling står högt på dagordningen. För att svara upp mot behoven behöver vi tillgång till breda kulturutbildningar, från den förberedande musikklassen i grundskolan till eftergymnasiala flexibla spetsutbildningar inom kulturområdet.

Förnyelse har också att göra med ekonomisk tillväxt. Länet behöver bärkraftiga kulturnärings. Detta kommer att kräva starka och otraditionella partnerskap mellan offentlig och privat verksamhet och social ekonomi liksom gränsöverskridande samarbeten över läns- och nationsgränser. Kompetensinsatser måste till för att svara mot dessa krav och för att kunna utveckla och stödja entreprenörskap på kulturområdet. Förnyelse handlar även om jämlikhet, att beakta genusperspektiv, etnisk och kulturell tillhörighet, sexuell läggning, funktionshinder och liknande i organisations- och bidragssystemen liksom i produktionsled och utåtriktade aktiviteter.

Inom ramen för den nya regionpolitiken med dess inriktning på hållbar tillväxt och välfärd behövs insatser för att ge kulturen dess rättmätiga roll i samverkan. På motsvarande sätt ska kulturen också utnyttja de metoder och resurser som erbjuds genom medlemskapet i EU.

Också förnyelsen kan sammanfattas i några kärnsatser:

- Kulturpolitiken ska bidra till att utveckla de professionella, ideella och kommersiella nätverken samt de institutioner, föreningar, branscher och företag som är grunden för länets kulturliv.
- Länet ska upplevas som attraktivt för kulturarbetare att leva och verka i.
- I offentliga rum och miljöer och i landskapet ska den estetiska dimensionen och de långa tidsperspektiven finnas med i all planering.
- Kulturpolitiken ska tillvarata de möjligheter som internationaliseringen, EU-medlemskapet och det mångkulturella perspektivet erbjuder.

3 Ansvar

Målen och därtill kommande kärnsatser är ambitiöst formulerade och de kan inte till alla delar uppfyllas kortsiktigt. Bland annat måste organisationer och kompetensstrukturer som inte tidigare arbetat på den "kulturella arenan" mobiliseras.

Kommunerna har ett grundläggande ansvar för kulturpolitiken i Sverige. Basen i länets kultur ligger i kommunernas infrastruktur av folkbibliotek, kulturskolor, allmänkulturell verksamhet och föreningsliv. I kommunerna finns mötesplatser för medborgarna och lokala arenor för att delta i olika verksamheter som publik, utövare eller som aktivist, eldsjäl eller entreprenör. Det regionala kulturansvaret ligger i att komplettera och samverka med den lokala kulturpolitiken och att samspela med den nationella. Den nationella kulturpolitiken omfattar hela det offentliga samhället och är därför av stor vikt för kulturutvecklingen i länet.

3.1 Det lokala ansvaret

De flesta av länets kommuner är små och har därmed begränsade resurser för kultursatsningar. Kommunernas ansvar och roll på kulturområdet ligger bland annat i att:

- utveckla folkbiblioteken samt lokala kultur- och musikskolor,
- utveckla de lokala nätverken och stödja lokala, ideella aktörer och arrangörer inom kulturområdet.

Östersunds kommun har av olika skäl en särställning på kulturområdet, vilket ska återspeglas i länets samlade kulturutbud.

3.2 Det regionala ansvaret

Länet har speciella förutsättningar beträffande geografi och befolkningsunderlag. Utifrån kompetensbehov och effektivitet bör länet därför ha förhållandevis starka kulturresurser på regional nivå. Det regionala ansvaret ligger i att:

- initiera och stödja länsövergripande projekt inom konst, kultur, kulturarv och folkbildning,
- anpassa och utveckla regionala kulturresurser efter kommunernas samlade behov.

3.3 Det gemensamma ansvaret

Ansvaret för länets kulturella utveckling ligger både på kommunal och regional nivå där strategier, handlingsplaner och satsningar bör samspela. Det finns flera ansvarsområden som hanteras av både kommuner och landsting. Detta gemensamma ansvar är exempelvis att:

- bygga och utveckla nätverk och samverkan mellan kulturens aktörer,
- erbjuda tillgång till en infrastruktur med kompetens inom flera kulturområden,
- samordna och utveckla produktion och marknadsföring av kulturevenemang,
- utveckla befintliga, samt ge möjlighet att skapa nya kulturella mötesplatser,
- aktivt samverka med folkbildning, kulturföreningar, -organisationer och -institutioner och andra kommuner i syfte att optimera länets samlade kultureresurser.

3.4 Det nationella ansvaret samt EU

Länets kulturpolitik ansluter till riktlinjerna för den nationella kulturpolitiken. Länet får via Statens Kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Nämnden för Hemslöjdsfrågor och Svenska Filminstitutet bidrag till regionala kulturverksamheter såsom länsbibliotek, länsmuseum, scenkonst, läns hemslöjds konsulenter, musik- och dansteater, filmutveckling och arkiv. Staten bidrar också till en rad nationellt organiserade verksamheter som även berör länet, som olika ungdomskulturella satsningar och Riksteatern. Mycket betydelsefulla statliga bidrag till kulturpolitiken ligger inom andra politikområden såsom närings- och regionalpolitik samt arbetsmarknadspolitik. På motsvarande sätt ger EU direkta bidrag till kulturell utveckling, samtidigt som strukturfonderna ger stora möjligheter till att stödja olika kulturprojekt.

4 Strategi

4.1 Samverkan

Kulturen utvecklas i ett samspel mellan medborgarna och offentliga, privata och ideella initiativ. Ingen "äger" kulturen. Därför måste utvecklingsstrategin bygga på samverkan. Kulturpolitiken måste ha starka kopplingar till andra samhällsområden. Formella hierarkier måste kompletteras med nätverksbyggen kring gemensamma projekt och utveckling av gemensamma värdegrunder och kommunikationsvägar.

Social ekonomi stimulerar människor till eget ansvar och entreprenörskap och går även hand i hand med en hållbar utveckling av landsbygden. Många kulturevenemang och andra kommersiella verksamheter springer ur den sociala ekonomins aktörer. Stödet till det kulturella föreningslivet måste följas upp kontinuerligt för att nå en effektiv användning av resurserna. Det samhällsliga mervärde som uppnås genom långsiktiga stödfunktioner och/eller partnerskap är av stor vikt för länets utveckling. Kulturpolitiken ska därför söka samverkan inom bland annat följande områden:

- Skola och utbildning
- Vård och omsorg

- Lokal och regional näringspolitik
- Turismen
- Folkhälsoarbetet
- Samhällsplaneringen
- Arbetsmarknadspolitiken
- Bildningsverksamheten
- Kyrkorna, idrottsrörelsen, hembygdsrörelsen och andra ideella organisationer

Kulturens samverkan med andra samhällsområden har hittills skett inom ramen för ett ofta outtalat samförstånd eller genom kortsiktiga överenskommelser. I framtiden gäller mer långsiktiga partnerskap som uttrycks i tydliga överenskommelser om uppdrag, åtaganden och ansvar.

Kulturverksamheterna ska tillvarata interregionalt, internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan för att nå ett mångkulturellt samhälle. Modeller för detta bör utvecklas och spridas och verksamheter som söker internationella samarbeten ska uppmuntras. De institutioner som har en god och tät kommunikation med sin omvärld har större möjligheter att utveckla en kvalitativ verksamhet.

- Kultur Z utgör länets samverkansgrupp på kulturområdet. Den består av ledande kulturpolitiker från lokal och regional nivå vars uppgift är att kanalisera den politiska styrningen av kulturens verksamheter samt att initiera och utvärdera samverkan. I Kultur Z finns även en tjänstemannagrupp vilka har i uppgift att sprida information, återkoppla verksamhet och leda gemensamma länsövergripande projekt.
- De offentliga huvudmännen har ett särskilt ansvar för att ungdomar och ungdomars kulturfrågor involveras i beslutsprocesserna.
- Alla kulturinstitutioner i länet, de lokala och regionala, samverkar med andra aktörer inom sitt område och med andra kulturområden genom aktiviteter, nätverk och/eller mer formaliserade partnerskap.
- Alla kulturinstitutioner i länet, de lokala och regionala, utvecklar möten och kommunikationen med brukarna i syfte att få återflöde av kunskaper och erfarenheter.
- Landstinget ska, efter samråd med länets kommuner, nå överenskommelser med den nationella nivån om en gemensam syn på länets kulturpolitik samt fördelning och användning av statliga kulturmedel. I en möjlig regionindelning bör regionen få ansvaret för den framtida fördelningen och användningen av de statliga medlen på kulturområdet, som regleras genom ett avtal mellan statens kulturråd och regionen.

4.2 Kompetensutveckling

De lokala och regionala kulturinstitutionerna har ansvar både för en basverksamhet och ett kontinuerligt förnyelse- och utvecklingsarbete. Kulturpolitiken ska ses som en kompetenspolitik. Att fler människor blir kulturaktiva - det vill säga ökar sin kulturella kompetens - är kanske det mest kraftfulla instrumentet för att öka livskvalitet och nå förnyelse, men också för att öka länets tillväxt och konkurrenskraft.

- De regionala kulturinstitutionerna har rollen som motor för utvecklingen inom respektive kulturområde och strävar efter att uppfylla medborgarnas behov av tillgänglighet, lokalt och/eller regionalt.
- Som kompetenscentra för respektive kulturområde förväntas alla kulturinstitutioner ha metoder eller program för hur de bidrar med kompetens till länet.
- Kommunerna ska sträva efter fullt utvecklade, allmänt tillgängliga lokala kulturskolor, med ett brett kursutbud inom olika kulturyrtingar, exempelvis musik, dans, bild och drama.
- Folkbildningsorganisationernas samverkan och funktion i den kulturella kompetensutvecklingen ska ses som en resurs.

4.3 Kultur och näringsliv

Kulturella och kreativa näringar bidrar till regional tillväxt vilket motiverar insatser för att stärka detta område. Länet ser positivt på initiativ som inventerar de möjligheter som ligger i samverkan mellan kultur och näringsliv och projekt som syftar till att utveckla länets potential inom kultur- och upplevelseturism. Kulturdriven företagsutveckling och kulturellt entreprenörskap är exempel på hur kultur och kulturella tjänster ses och används som tillgångar för lokal och regional tillväxt.

Det finns cirka 620 företag med uppemot 2 000 arbetstillfällen i Jämtlands län som kan hänföras till den så kallade kulturindustrin. Flera av företagen riktar sina produkter/tjänster till länsinvånarna, men även till nationella och internationella marknader. Dessutom finns ett hundratal ”projektnomader” eller kulturarbetare, som utan egna företag tar längre eller kortare uppdrag för olika arbetsgivare. Här finns utrymme för utveckling av nya projekt och nya tjänster, bland annat i kulturellerade aktiviteter och upplevelser med anknytning till turistbranschen. Detta förutsätter både utvecklingsstöd och etablering av nya mötesplatser där kreatörer och företagare kan mötas.

5 Uppföljning

Kultur Z ansvarar för årlig uppföljning av denna policy genom diskussion utifrån kulturpolicyns vision och mål. Uppföljningen syftar till att se över hur policyns övergripande mål samspelar med lokala kulturprogram. Genom optimal kultursamverkan kan de resurser som finns utvecklas och användas till en hållbar utveckling i regionen.
